

ИСТОРИЈСКЕ ЛЕКЦИЈЕ: Народи који побеђују у ратовима и народи који побеђују у миру



Из проучавања војне историје може се извести закључак да нису све победе у биткама исте. Има победа и победа. Чак се понекад дешавало да једна ратујућа страна често побеђује у биткама, али да њен непријатељ и поред тога незадрживо, брже или спорије, напредује, надире, осваја. Као поплава. Као цунами. Као неминовност. Као судбина.

То се, на пример, десило за време инвазије германских Јита, Англа и Саса на келтску Британију започету средином V века (447.,449.,457.), а по претходном повлачењу Римљана са острва 410. године.

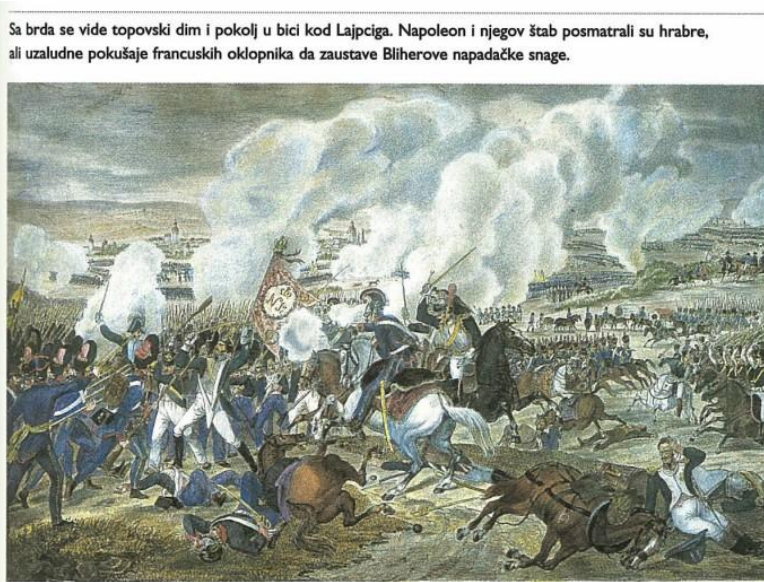
Староседелачки Келти, Брити, често су побеђивали германске освајаче, али су се следеће битке дешавале све западније и све северније у односу на претходне, у смеру надирања Германа јер су се они искрцавали на источне и југоисточне обале острва. И поред бројних победа Брита ипак је на крају цела територија данашње Енглеске била освојена од стране Англа, Саса и Јита.

Да је келтски отпор био храбар, жесток и често војно успешан сведочи нам и легенда о њиховом краљу Артуру (V или VI век) и његовим витезовима „Округлог стола“. Чак је пре годину – две снимљен играни филм, прави спектакл, о победи Брита над Германима у митској битки код планине Бадона.

Победу су извојевали под командом римљанина Амброзија Аурелијана, који се у предањима највероватније поистовећивао са краљем Артуром.



Много касније, 1813. године, слично се дешавало и у Наполеоновој Европи. Наполеон најпре односи победе над савезничким војскама у Немачкој у биткама код Лицена, Бауцена и Дрездена. Али, и те победе припадају бескорисним, безначајним, небитним победама. Узалудно су млади војници изгубили своје животе. Наиме, октобра месеца исте године, нешто западније, Наполеон доживљава пораз у великој, тродневној битки код Лајпцига, познатој под називом „Битка народа“, јер је у њој учествовало 185.000 Француза и Немаца против 320.000 аустријских, пруских, руских и шведских војника. За разлику од претходних та битка је била одлучујућа јер је после ње Наполеон изгубио све области источно од Рајне.



Почетком следеће године (1814.) рат се премешта на тло Француске и Наполеон побеђује непријатеље у биткама код Бријена, Шампобера, Монмираја, Вошана и Монтероа, али су све те победе била узалудне јер је 31. марта савезничка војска на челу са руским царем Александром I ушла у Париз. Многобројне и неупоредиво јаче савезничке војске које су са истока продирале у Француску нису победиле Наполеона, већ су га једноставно заобишле и ушле у Париз. То свакако нису могле да ураде без помоћи домаћих издајника.

Дакле, победа у битки понекад није довољна за укупну, свеопшту победу. Противник је исувише јак, исувише надмоћан, да би га пораз у једној битки, или у више битка, могао да заустави. Он изгледа као судбина, као неминовност.

Додуше, одавно је речено да изгубљена битка не мора да значи и изгубљен рат. Неко може да добије битку а да изгуби рат. И супротно, неко може да изгуби битку а да добије рат.



Веровали или не, али историја нам је доказала да неко може да изгуби све битке а да ипак добије рат. Ради се о историји Италије.

Posle pobeda nad Austriјancima udruženih snaga Краљевине Сардиније (Пијемонта) и Француске у биткама код Мађенте и Солферина 1859. године и народног устанка на Сицилији као и упада пијемонташке војске на територију Папске државе, а одатле на територију Напуљске краљевине 1860. године, наредне године створена је Краљевина Италија. Изван уједињене италијанске државе остали су још само Рим и Венеција. Римом је владао папа Пије IX, док је Венеција још од 1815. године била у саставу Аустријског царства.

Да би преотела Венецију Италија је 08. априла 1866. године склопила савез са Пруском. Већ у јуну месецу исте године савезнице су ступиле у рат са Аустријом. Иако бројнија, италијанска војска се није прославила у рату. Управо супротно од тога. На копну је потучена у битки код Кустоце 24. јуна, а на мору у битки код Виса 22. јула. **Иначе, пре поморске битке италијанска морнарица је тешко бомбардовала Вис, најправославнији и најсрпскији град на далматинским острвима.**

Али, захваљујући Пруској одлучујућој победи над Аустријом код Садове (Кенигреца) 03. јула 1866. године Италија је, иако без иједне победе, из рата изашла као победница. Због тога чак Аустрија Венецију није хтела да уступи директно Италији, већ ју је предала француском цару Наполеону III (1848 – 1870), а он ју је затим октобра месеца исте године изручио Италији.



Не само да победа у једној или више битака не мора аутоматски да значи и победу у рату као и што, супротно од тога, и пораз или порази у биткама не морају да значе и пораз у рату, већ и победа у рату не мора да значи да ће њоме засигурно бити остварени и дугорочни, стратешки циљеви победника.

Све што постигну победом у рату победници могу да изгубе у миру.

Нема народа који то боље доказује од Срба.

Све оно што су вековима својом крвљу стицали победама у ратовима успели су за неколико деценија да упропасте у миру. И у периоду између два светска рата и после II Светског рата. И данас, почетком XXI века у томе су веома „успешни“.

И Руси су „успели“ да постигну исто. Нису они тек тако најближи сродници Србима. Само, Срби нису мали Руси, као што нам многи злонамерно подмећу, већ су Руси велики Срби. И они су „успели“ да резултате своје величанствене победе у II Светском рату изгубе у миру. Али, хвала Богу, за разлику од Срба, Руси су почетком XXI века своје губљење успели да зауставе и већ су повратили непроценљиви Крим.

Дакле, нити су победе у биткама довољне да би се победило у рату, нити је победа у рату довољна да би се остварили дугорочни циљеви.

Имајући то у виду чак можемо народе међусобно да разликујемо, да поделимо, јер их је историја већ довољно издиференцирала, на оне народе који побеђују у ратовима и на оне народе који побеђују у миру.

На несрећу и Срба и Руса, прве победе, победе у ратовима, неупоредиво су болније и неупоредиво су скупље од других победа, победа у миру.

Подела на победнике у рату, а губитнике у миру и на губитнике у рату, а победнике у миру ни у ком случају се не ограничава само на упоређивање народа, већ има универзалну примену. И на појединце и на све слојеве и класе сваке друштвене заједнице.

Извор: SRBIN.INFO – Алекса Мијаиловић